

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje středověkým až časně novověkým dějinám osídlení středního Poohří, se zvláštním zřetelem k problematice vývoje a postupu osídlení na přelomu raného a vrcholného středověku. Studované území, jehož osu tvoří řeka Ohře, zabírá prostor zhruba od Kadaně po Louny, a odpovídá tak částem okresů Chomutov a Louny. Vymezení záměrně zahrnuje geomorfologicky rozdílné regionální části, poskytující různorodé podmínky pro vývoj osídlení. Zároveň přihlíží ke kulturně-historické a archeologické hodnotě dnes známých archeologických lokalit. Východiskem diplomové práce je výběr několika krajinných sond o rozloze několika km², do nichž se soustředí podrobné archeologické studium. Tyto sondy jsou definovány ve vztahu k regionálnímu celku tak, aby se mohly stát reprezentativními vzorky dovolujícími řešení závažných sídelně historických otázek. Podkladem k vymezení sond je charakteristika přírodních poměrů, seznam sídelních jednotek a katalog archeologických lokalit. Katalog obsahuje stručnou evidenci zahrnující všechny kategorie středověkých archeologických lokalit (venkovská sídliště, šlechtická sídla, sakrální stavby, pohřebiště). Samostatnou kapitolou je nástin regionální archeologické chronologie keramiky, rozlišující chronologii relativní a absolutní. Diplomová práce tedy nejprve shrnuje a hodnotí dosavadní poznatky o středověkém osídlení středního Poohří. Následuje podrobný problémově zaměřený výzkum, který se na základě souhrnu dostupných pramenů, tj. písemných pramenů, stavebních památek, archeologických nálezů a mapových podkladů, pokouší obohatit dnešní stav studia.

Klíčová slova

Středověk; Střední Poohří; archeologie; středověká proměna; dějiny osídlení; krajinná sonda